

Sygn. akt I ACa 4/12

Sygn. akt I ACa 4/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lipca 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Edyta Mroczek

Sędzia SA Edyta Jefimko

Sędzia SA Ewa Kaniok (spr.)

Protokolant st. sekr. sąd. Joanna Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 5 lipca 2012 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa P. T.

przeciwko Wspólnocie Mieszkaniowej (...) przy ul. (...) w W.

o ochronę dóbr osobistych

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 31 sierpnia 2011 r.

sygn. akt XXIV C 357/11

1. oddala apelację;

2. zasądza od P. T. na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej (...) przy ul. (...) w W. kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 4/12

UZASADNIENIE

P. T. wniósł o nakazanie Wspólnocie Mieszkaniowej (...) przy ul. (...) w W., aby zdemontowała system monitoringu.

W uzasadnieniu wskazał, że sposób wykonania monitoringu narusza prywatność członków Wspólnoty.

Pismem z 24 lutego 2011 roku powód sprecyzował, że podstawą prawną roszczenia pozwu są przepisy o ochronie dóbr osobistych. Podkreślił, że żąda odłączenia urządzeń monitoringu od prądu, tak, aby system monitoringu nie działał do chwili zorganizowania go zgodnie z prawem i z poszanowaniem praw osób trzecich (k. 63 - pismo). Powód wyjaśnił, że baza danych uzyskanych z działania monitoringu podlega ochronie prawnej, gdy tymczasem mieszkańcy bloku mogą bez weryfikacji uzyskiwać nagrania z monitoringu, jak i również osoba postronna będzie mogła rejestrować obraz z.

monitoringu, skoro w jego działaniu została wykorzystana technologia (...). Rodzi to obawy powoda o naruszenie jego dóbr osobistych na skutek wykorzystania takich nagrań

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Wyrokiem z dni 31 sierpnia 2011 roku Sąd Okręgowy w Warszawie:

- w punkcie 1 oddalił powództwo

- w punkcie II zasądził od P. T. na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej (...) przy ul. (...) w W. kwotę 377 zł (trzysta siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wskazał:

Powód wniósł o ochronę wizerunku, danych osobowych i prywatności.

Zgodnie z art. 23 k.c., dobra osobiste człowieka pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Prawo do wizerunku i danych osobowych (imienia i nazwiska) są wprost wskazane w przytoczonym przepisie. Powszechnie przyjmuje się, że dobrem osobistym podlegającym ochronie jest też prawo do prywatności.

W ocenie Sądu Okręgowego, na skutek rozbudowy systemu monitoringu na terenie pozwanej Wspólnoty i funkcjonowania tegoż systemu nie doszło ani do naruszenia dóbr osobistych powoda, ani do wystąpienia stanu zagrożenia ich naruszenia. Sama możliwość uzyskania przez każdego z właścicieli mieszkań budynku przy ul. (...) w W. nagrań z monitoringu części wspólnej nieruchomości z udziałem powoda, nie stanowi zagrożenia dla dóbr osobistych powoda w postaci wizerunku, imienia i nazwiska czy prawa do prywatności.

Powód jest właścicielem jednego z mieszkań w budynku wielomieszkaniowym, na terenie którego funkcjonuje monitoring części wspólnej posesji. Właściciele lokali w budynku wielomieszkaniowym, w ramach przysługujących im praw, w tym udziałów w nieruchomości wspólnej, mogą zdecydować się na zamontowanie na nieruchomości wspólnej systemu rejestracji obrazu i dźwięku, w celu zapewnienia większego bezpieczeństwa na terenie nieruchomości wspólnej. Daje się to wywieść z treści prawa własności (art. 140 k.c.), pozwalającego właścicielowi na posiadanie i korzystanie z rzeczy w sposób właściwy dla danej rzeczy. W konsekwencji każdy z właścicieli musi liczyć się z faktem, że przebywając na terenie nieruchomości wspólnej jest nagrywany i że dostęp do tego nagrania ma nie tylko ona sama, ale i wszyscy inni właściciele.

W ocenie Sądu jest zasadne, aby w sytuacjach tego wymagających, jak na przykład przy podejrzeniu kradzieży, właściciel lokalu miał możliwość uzyskania nagrań z monitoringu. Monitoring jest obecnie powszechnie przyjętą formą zapewnienia bezpieczeństwa na wielu osiedlach i w społeczeństwie jest zwyczajowa zgoda na jego stosowanie.

Zdaniem Sądu w sytuacji zainstalowania systemu kamer rejestrujących obraz z terenu posesji, w celu poprawy bezpieczeństwa, należy zakładać, że właściciele lokali będą wykorzystywać dostęp do nagrań tylko w przypadku rzeczywistego zagrożenia bezpieczeństwa i tylko do celów, dla których założono monitoring. Powód nie podnosił, aby w pozwanej Wspólnocie - pomijając własne zachowanie P. T. - zdarzyło się, aby właściciel lokalu uzyskał nagranie z monitoringu w celu innym niż ochrona bezpieczeństwa. W ocenie Sądu, nawet gdyby tak się stało, to odpowiedzialność za takie zachowanie należałoby przypisać temu właścicielowi, nie zaś Wspólnocie Mieszkaniowej.

Twierdzenia, jakoby system monitoringu nie gwarantował bezpieczeństwa z uwagi na możliwość uzyskania dostępu do nagrań, za pomocą sieci (...), przez osoby trzecie powód nie wykazał. Strona pozwana podnosiła, że technologia wykorzystana do przekazywania obrazu z kamer jest bezpieczna, system jest chroniony znanymi zarządowi Wspólnoty hasłami, a dostęp do obrazu przez osoby trzecie jest niemożliwy.

Zgodnie z art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Skoro w niniejszej sprawie do naruszenia czy zagrożenia naruszeniem dóbr osobistych powoda nie doszło, to art. 24 k.c. nie znajdował zastosowania.

Dodatkowo, nawet gdyby uznać, że w okolicznościach sprawy doszło do zagrożenia naruszenia dóbr osobistych powoda, to dochodzone przez niego roszczenie było nieadekwatne. Przyjmuje się, że powinien istnieć związek pomiędzy stopniem intensywności i zasięgiem naruszenia dobra osobistego, a orzeczonym sposobem usunięcia skutków owego naruszenia, stwierdzając jednocześnie, że wybór czynności skierowanej na usunięcie skutków naruszenia „nie jest pozostawiony arbitralnemu uznaniu pokrzywdzonego. Czynność ta powinna być dobrana stosownie do rodzaju, intensywności i zasięgu dokonanego naruszenia, sądowi orzekającemu zaś przysługuje kompetencja do kontroli, czy wskazana przez powoda czynność pozwanego stanowi odpowiedni środek usunięcia skutków naruszenia dobra osobistego”.

W ustalonym stanie faktycznym okolicznością, która skutkowałą - zdaniem powoda - powstaniem stanu zagrożenia jego dóbr osobistych była możliwość udostępniania nagrań z monitoringu mieszkańcom budynku, nie zaś samo działanie monitoringu. Nawet gdyby uznać, że dostępność dla wszystkich mieszkańców zapisów z monitoringu zagraża dobrom osobistym powoda, to roszczeniem odpowiednim do takich okoliczności byłoby ewentualnie roszczenie o nakazanie Wspólnocie nie udostępniania mieszkańcom tych nagrań lub nakazanie zaostrzenia kryteriów dostępu do nagrań, a nie zaś roszczenie o demontaż całego systemu monitoringu, i to nawet jeśli rozumieć przez demontaż jedynie „odłączenie od prądu”.

Z podanych względów Sąd Okręgowy powództwo oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód zarzucając mu:

1) obrazę prawa materialnego:

a) art. 24 § 1 k.c. poprzez błędną interpretację i zastosowanie, a tym samym dopuszczenie do zagrożenia dóbr osobistych poprzez oddalenie uzasadnionego roszczenia o nakazanie czynności zmierzających do zaniechania naruszania dóbr osobistych;

b) art. 24, 25, 32 i 36 ustawy z dnia 29.08.2007 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101 poz. 926), poprzez błędną interpretację i zastosowanie, polegające na uznaniu za bez wpływu na zagrożenia danych osobowych, zorganizowanie bazy danych osobowych, wbrew wspomnianym przepisom;

2) obrazę przepisów dyrektywy Nr 95/46/WE Parlamentu Europejskiego (Dz. U. UE. L. 96.281.31), poprzez błędną interpretację i zastosowanie, polegające na przyjęciu za prawidłowy, na podstawie powszechności występowania, stan nienależytego zabezpieczenia danych osobowych gromadzonych w postaci wizerunku z systemu monitoringu, które to założenie jest sprzeczne z wolą ustawodawcy - Parlamentu Europejskiego wyrażonej w dyrektywie.

3) obrazę przepisów prawa procesowego tj. naruszenie art.:

a) 227 k.p.c. - poprzez nieuwzględnienie pewnych faktów, bądź błędne ich zinterpretowanie, mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy,

b) 231 k.p.c. - poprzez błędne jego zastosowanie i dokonanie błędnej oceny faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy,

c) 232 k.p.c. - poprzez błędne zastosowanie zgłoszonych dowodów i nieprawidłowe ich przeprowadzenie, dając wiarę stronie pozwanej, mimo braku stosownych w tym zakresie dowodów oraz nieuznanie przedstawionych przez powoda faktów, mimo potwierdzenia ich stosownymi dowodami,

d) 233 § 1 k.p.c. poprzez uchybienie zasadzie swobodnej oceny dowodów zgromadzonych w sprawie, a także dokonanie ustaleń sprzecznych z zebraniem materiałem dowodowym i dokonanie oceny wiarygodności mocy dowodów nie na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału, lecz ze względu na wybiórcze potraktowanie tychże dowodów, a przez to błędne ustalenie faktów przyjętych za podstawę wydanego orzeczenia.

Apelujący wniósł o:

1) zmianę w całości wyroku Sądu I instancji poprzez uwzględnienie powództwa i nakazanie pozwanej odłączenia od prądu rejestratora obrazów z monitoringu, na którym utrwalany jest wizerunek, a więc dane osobowe powoda, do czasu przywrócenia porządku prawnego i zorganizowania systemu gromadzenia danych osobowych, w zgodzie z regulacjami dotyczącymi rejestracji wizerunki - gromadzenia danych osobowych.

2) zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu za I i II instancję według norm przepisanych,

względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania.

Wspólnota Mieszkaniowa (...) w W., domagała się oddalenia apelacji w całości i zasądzenia kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c.

Stan faktyczny ustalony przez sąd I instancji jest prawidłowy i Sąd Apelacyjny przyjmuje go za własny.

Podnoszone przez powoda zarzuty naruszenia art. 227 k.p.c., 231 k.p.c., 232 k.p.c. i 233 par. 1 k.p.c. nie znajdują oparcia w aktach sprawy. Sąd I instancji przeprowadził wszystkie dowody zgłoszone przez strony i ocenił je zgodnie z dyrektywą zawartą w art. 233 par. 1 k.p.c. Apelujący, poza ogólnym zarzutem naruszenia w/w przepisów, nie wskazał okoliczności, które mogłyby przemawiać za trafnością jego stanowiska.

Chybiony jest także zarzut naruszenia art. 24 par. 1 k.c. i art. 24, 25, 32 i 36 ustawy z dnia 29.08.2007 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101 poz. 926).

Przede wszystkim wskazać należy, że to nie osoba powoda, lecz określone miejsca należące do pozwanej wspólnoty są przedmiotem monitoringu, a celem owego monitoringu jest umożliwienie wykrycia niepożądanych zdarzeń na terenie wspólnoty i podjęcia odpowiednich działań prewencyjnych lub interwencyjnych. W. ze wskazanego odcinka czasu nagrania nie można w związku z tym przypisać do określonej osoby. Jeśli powód zostanie sfilmowany w danym miejscu, to tylko dlatego, że tam się znalazł a nie dlatego, że to właśnie on miał zostać sfilmowany. Identyfikacja osoby sfilmowanej jest celem wtórnym i to tylko wtedy, gdy jest to niezbędne do podjęcia działań dochodzeniowo-sledczych. Powód wyraził zgodę na monitoring określonych miejsc wspólnoty, uznał zatem, że taki system ochrony dóbr wspólnoty leży w jego interesie a co za tym idzie, że uzasadnia ograniczenie jego prawa do prywatności na terenie wspólnoty.

Niewątpliwie wszelkie nagrania obrazu lub dźwięku przedstawiające wizerunek osoby fizycznej są danymi ujawniającymi jej zachowania. Powód ma świadomość prowadzenia tego rodzaju monitoringu a w szczególności

posiada wiedzę na temat miejsc objętych takim systemem. Skoro jego prawo do prywatności zostało ograniczone za jego zgodą (nie zaskarżył uchwały wspólnoty o zainstalowaniu monitoringu), nie może skutecznie podnosić, że dochodzi do bezprawnego naruszenia jego prywatności.

Nagrania z monitoringu na terenie pozwanej wspólnoty nie można uznać za zbiór danych osobowych z uwagi na brak w strukturze nagrania informacji o charakterze osobowym, które byłyby dostępne według określonych kryteriów.

Zapis obrazu nie jest wyposażony w mechanizmy mogące indeksować utworzony zbiór obrazów według osób, które zostały w ten sposób zarejestrowane.

Ustawa o ochronie danych osobowych reguluje głównie przetwarzanie danych osobowych o charakterze tekstowym, przetwarzanie danych o charakterze obrazowym nie jest uregulowane ustawowo.

Skoro, z uwagi na charakter i strukturę zbiorów stanowiących nagrania z monitoringu nie podlegają one ustawie o ochronie danych osobowych, zarzut naruszenia przez sąd I instancji przepisów w/w ustawy nie jest uzasadniony.

Nagrania z monitoringu nie można uznać za zbiór danych osobowych spełniający warunki definicji zbioru danych osobowych z art. 7 ustawy o ochronie danych osobowych, z uwagi na brak w strukturze takiego zestawu danych, informacji o charakterze osobowym, które byłyby dostępne według określonych kryteriów. Nie istnieje możliwość dotarcia do danych konkretnej osoby (obrazu, twarzy, sylwetki) za pomocą jakiegokolwiek kryterium, bez konieczności normalnego przeglądania obszernego fragmentu nagrania.

Kwestia dostępu do nagrań z monitoringu, które pomimo iż nie są zbiorem danych osobowych to jednak zawierają dane osobowe o charakterze obrazowym, powinna być przez wspólnotę uregulowana w formie regulaminu.

Jeśli dotychczas obowiązujące zasady dostępu do tych nagrań są w ocenie powoda niewystarczające z uwagi na zbyt szeroki krąg osób uprawnionych do przeglądania nagrań, nie ma przeszkód, aby powód zgłosił inicjatywę w tym zakresie na forum wspólnoty.

Rację ma sąd I instancji, że sposób ochrony dóbr osobistych wskazany przez powoda nie jest odpowiedni do zagrożenia jego dóbr osobistych wynikającego z rejestracji obrazu z monitoringu.

Skoro powód upatruje zagrożenia swoich dóbr w udostępnianiu nagrań mieszkańcom wspólnoty, nie zaś w samej rejestracji obrazu, to roszczenie o zakazanie utrwalania obrazu z monitoringu (odłączenie od prądu), jest za daleko idące. Rację ma sąd I instancji, że roszczeniem bardziej odpowiednim jest roszczenie o nakazanie wspólnocie zaostrzenia kryteriów dostępu do nagrań.

Zgodnie z art. 36. 1. Ustawy o ochronie danych osobowych, administrator danych jest obowiązany zastosować środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzanych danych osobowych odpowiednią do zagrożeń oraz kategorii danych objętych ochroną, a w szczególności powinien zabezpieczyć dane przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranieniem przez osobę nieuprawnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy oraz zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem.

Monitoring obejmujący części wspólne pozwanej wspólnoty służy ochronie mienia wspólnoty, dlatego nagrania udostępniane są członkom wspólnoty, którzy wykażą potrzebę przejrzenia nagrania z określonego odcinka czasu, dokonany naruszenie ich dóbr materialnych, w tej sytuacji nie ma podstaw do przyjęcia, że dane z monitoringu udostępniane są osobom nieupoważnionym i że nie są chronione odpowiednio do zagrożeń i do kategorii danych. Powód nie wykazał, aby dostęp do nagrań miały osoby spoza wspólnoty (oczywiście poza pracownikami ochrony i organami ścigania). Zarzut, iż dane zabezpieczone są w sposób nienależyty, nie został w ocenie Sądu Apelacyjnego wykazany a zatem niewykazane zostało także naruszenie przepisów dyrektywy n 95/46/WE Parlamentu Europejskiego z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz. U.UE L z dnia 23 listopada 1995 r.).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny oddalił apelację z mocy art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania orzekł stosownie do wyniku sporu w oparciu o art. 98 par. 1 i 2 k.p.c.